

Uitgifte

Repertoriumnummer 2024 /
Datum van uitspraak 14 maart 2024
Rolnummer 2023/AB/227
Beslissing waartegen beroep 23/37/A

Uitgereikt aan
op
€
JGR

Arbeidshof te Brussel

zevende kamer

Arrest

SOCIALE ZEKERHEIDSRECHT WERKNEMERS - bijdragen werkgevers
tegensprekelijk arrest
definitief

1. **RGE CONSTRUCT** (hierna “RGE CONSTRUCT”), ON, met zetel te 1500 HALLE,
eerste appellant,
2. **DE S L R J**, RRN, wonende te,
tweede appellant,
3. **DA C B L**, RRN, wonende te
derde appellant,

allen vertegenwoordigd door mr. DE F M, advocaat loco mr. C E, advocaat te 1050 BRUSSEL

tegen

RIJKSDIENST VOOR SOCIALE ZEKERHEID (hierna “RSZ”), federale openbare instelling van
sociale zekerheid, ON, met zetel te
geïntimeerde,
vertegenwoordigd door mr. DE B J, advocaat, loco mr. DE G B, advocaat te 1700 DILBEEK

I. De feiten

Met een aangetekende brief die op 14 september 2022 gericht werd aan RGE Construct ging de RSZ over tot “*ambtshalve onderwerping van R M P (INSZ) aan het stelsel der sociale zekerheid voor werknemers*”. De RSZ was immers van oordeel dat: “*Op basis van de door ons verzamelde elementen en nazicht van uw dossier is de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) van oordeel dat R M P voor zijn tewerkstelling voor uw bedrijf in de periode van oktober 2016 tot juni 2018 onderworpen diende te worden aan het stelsel der sociale zekerheid voor werknemers in toepassing van artikel 1 van de wet van 27 juni 1969. De drie constitutieve elementen van een arbeidsovereenkomst, m.n. prestaties, loon en gezag, waren immers aanwezig.*” De RSZ ging derhalve over tot ambtshalve inschrijving van RGE Construct als werkgever en tot ambtshalve aangifte van de prestaties en de lonen van de heer R M P voor de periode van het 4de kwartaal 2016 t.e.m. het 2de kwartaal 2018. RGE Construct werd in dezelfde brief verzocht om over te gaan tot betaling van de sociale zekerheidsbijdragen die verschuldigd waren ten gevolge van deze ambtshalve aangifte.

Aangezien RGE Construct niet vrijwillig overging tot betaling, liet de RSZ op 23 december 2022 een dagvaarding betekenen aan RGE Construct. Ook de vennoten, de heren Da C B en De S L R, werden door de RSZ gedagvaard op respectievelijk 23 en 27 december 2022.

II. Het bestreden vonnis

De zaak werd bij de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel ingeschreven onder het rolnummer AR 23/37/A.

De RSZ vorderde voor de arbeidsrechtbank:

“Voorafgaandelijk te horen verklaren dat huidige zaak slechts korte debatten vereist in de zin van artikel 735 van het Gerechtelijk Wetboek en dat ze bijgevolg zal worden weerhouden op de inleidingszitting om te worden gepleit;

Dat inderdaad, de gevorderde bedragen, waarvan detail op de recto verso van het (de) rekeninguittreksel(s) hierna bijgevoegd, met uitdrukkelijke vermelding van de periodes, der verschillende codes, rubrieken en verklaringen, bijgevolg redelijkerwijze niet kunnen betwist worden;

*Gedaagden zich aldaar solidair en in solidum te zien en te horen veroordelen tot het betalen aan mijn verzoeker de som van **EENENDERTIGDUIZEND NEGENHONDERD EENENEGENTIG EURO EN NEGENENDERTIG CENT** verschuldigd volgens uittreksel van 04/10/2022;*

de wettelijke intresten op verschuldigde bijdragen hetzij op 20.495,30 EUR vanaf 05/10/2022 tot de volledige betaling;

Zich solidair en in solidum te horen veroordelen tot de kosten, erin begrepen de rechtsplegingsvergoeding (wet van 21 april 2007 (B.S. 31 mei 2007) en het Koninklijk Besluit van 26 oktober 2007 (B.S. 9 november 2007)) ten bedrage van 1.500,00 €, onder voorbehoud van verhoging en aanpassing in de loop van het geding;

De veroordelingen draagbaar te horen verklaren en het tussen te komen vonnis uitvoerbaar te horen verklaren niettegenstaande alle verhaal, zonder borgstelling en met uitsluiting van het aanbod van kantonnement;

Akte te horen verlenen aan verzoekster dat ze zich het recht voorbehoudt om later de betaling te vorderen van de bijdragen, verhogingen van de bijdragen, intresten en de kosten die zouden kunnen verschuldigd worden in de loop van het geding.”

Hoewel de dagvaarding behoorlijk ter kennis gebracht werd aan RGE Construct en de heren Da C B en De S L R verschenen zij niet op de zitting van 13 januari 2023 zoals bepaald in de dagvaarding, noch iemand voor hen.

De RSZ verscheen wel en vorderde een verstekvonnis.

Op 10 februari 2023 besliste de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel het volgende:

“De rechtbank beslist bij verstek wat volgt.

De vordering is ontvankelijk en gegrond.

*De rechtbank veroordeelt de verwerende partijen solidair en in solidum tot betaling aan de eisende partij van **31.991,39 euro**, te vermeerderen met de wettelijke intresten op de verschuldigde bijdragen - exclusief opslagen, interesten en kosten - vanaf de dag volgend op het afsluiten van het rekeninguittreksel, onder voorbehoud van eventueel gedane betalingen.*

De rechtbank veroordeelt de verwerende partijen hoofdelijk bovendien tot de gerechtskosten, begroot als volgt:

- *dagvaardingskosten: 447,65 euro (bijdrage van 24,00 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand inbegrepen)*
- *rechtsplegingsvergoeding: 1.500,00 euro.”*

III. De vorderingen in hoger beroep

Met een verzoekschrift dat op 24 maart 2023 op de griffie van het arbeidshof te Brussel werd ontvangen, tekenden RGE Construct en de heren Da C B en De S L R hoger beroep aan tegen dit vonnis.

Het blijkt niet dat het bestreden vonnis werd betekend. Dit hoger beroep werd zodoende tijdig ingesteld. Ook de andere vormvoorwaarden werden nageleefd. Bijgevolg is het hoger beroep ontvankelijk.

Volgens het “*verzoekschrift hoger beroep*” (bij gebrek aan enige conclusie neergelegd door de appellanten) vorderden RGE Construct en de heren Da C B en De S L R in graad van beroep:

“OM DEZE REDENEN

En alle andere te doen gelden in de loop van het geding

BEHAGE HET HOF VAN ARBEIDSHOF BRUSSEL

Geïntimeerde te willen oproepen om te verschijnen voor het Hof VAN ARBEIDSHOF BRUSSEL, zetelend in het gewoon lokaal van de terechtzitting, Gerechtshof, poolaert place , 3 te 1000 Brussels Voor de kamer om 9 uur

Teneinde het huidig beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren, en derhalve het vonnis dd. te vernietigen en derhalve opnieuw wijzende en doende wat de eerste rechter had moeten doen en bijgevolg,

De vordering van appellante ontvankelijk en gegrond te horen verklaren;

Geïntimeerde te horen veroordelen tot de kosten van het geding met inbegrip van de rechtsplegingsvergoeding conform artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek, in hoofde van appellante begroot op 1.500,00 € basisvergoeding.” (nota van het arbeidshof: letterlijk citaat uit het verzoekschrift hoger beroep)

IV. De procedure voor het arbeidshof

Het hof heeft kennis genomen van de stukken van de rechtspleging, in het bijzonder:

- het afschrift van het bestreden vonnis, uitgesproken door de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel op 10 februari 2023;
- het verzoekschrift tot hoger beroep, ontvangen bij de griffie van dit arbeidshof op 24 maart 2023;
- de conclusie neergelegd voor de RSZ op 6 juli 2023;
- de stukken neergelegd voor de RSZ.

Voor RGE Construct en de heren Da C B en De S L R werd er geen conclusie, noch enige stukken neergelegd.

De zaak werd behandeld op de openbare zitting van 15 februari 2024 waarna de debatten werden gesloten en de zaak in beraad werd genomen voor uitspraak op 14 maart 2024.

Het hof heeft toepassing gemaakt van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

V. De beoordeling van het geschil door het arbeidshof

V.1

De oorspronkelijke vordering die door de RSZ aanhangig gemaakt werd bij de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel betreft de invordering van sociale zekerheidsbijdragen en toebehoren. Onderliggend daaraan is de ambtshalve inschrijving van RGE Construct als werkgever en de ambtshalve aangifte van de prestaties en de lonen van de heer R M P voor de periode van het 4de kwartaal 2016 t.e.m. het 2de kwartaal 2018 door de RSZ zoals meegedeeld aan RGE Construct met een aangetekende brief van 14 september 2022.

De betwisting tussen de partijen betreft dus in wezen de aard van de arbeidsrelatie tussen RGE Construct en de heer R M P voor de periode gaande van het 4de kwartaal 2016 tot en met het 2de kwartaal 2018.

De RSZ stelt dat er sprake is van een arbeidsrelatie als werknemer en legde uitvoerige besluiten neer teneinde zijn standpunt te beargumenteren.

RGE Construct en de heren Da C B en De S L R betwisten dit, doch legden geen conclusie of stukken neer en in het *“verzoekschrift hoger beroep”* valt op het vlak van argumenten enkel het volgende terug te vinden:

- “1. Appellante is gespecialiseerd is op het gebied van bouw;*
- 2. Appellante betwist de sociale zekerheidsbijdragen;*
- 3. Dat het nooit werknemers in loondienst heeft gehad;*
- 4. Dat de RSZ niet aantoont dat deze bijdragen verschuldigd zouden zijn;*
- 5. Dat in andere, de sociale bijdrage van 2017, zou worden beïnvloed door verjaring;*
Dat de vordering van concludante dan ook gegrond is.”

V.2

Hetgeen een arbeidsrelatie als werknemer kenmerkt, is het bestaan van een band van ondergeschiktheid. Inderdaad, zowel in het kader van een arbeidsovereenkomst als in het kader van een zelfstandige samenwerking worden er door de ene partij prestaties geleverd ten behoeve van de andere partij. Hetgeen de twee vormen van samenwerking onderscheidt, is het bestaan of de afwezigheid van een band van ondergeschiktheid: ingeval van een arbeidsrelatie als werknemer is er een band van ondergeschiktheid, ingeval van een arbeidsrelatie als zelfstandige is er geen band van ondergeschiktheid.

De Programmawet (I) van 27 december 2006 bevat in *“Titel XIII Aard van de arbeidsrelaties”* bindende regels en criteria die het mogelijk maken het bestaan of de afwezigheid van een band van ondergeschiktheid te beoordelen (BS 28 december 2006, ed. 3, hierna *“Arbeidsrelatiewet”*).

Overeenkomstig art. 331 Arbeidsrelatiewet kiezen de partijen, zonder de openbare orde, de goede zeden en de dwingende wetten te kunnen overtreden, vrij de aard van hun arbeidsrelatie, waarbij de effectieve uitvoering van de overeenkomst moet overeenkomen met de aard van de arbeidsrelatie. Er moet voorrang gegeven worden aan de kwalificatie die

uit de feitelijke uitvoering blijkt indien deze de door de partijen gegeven juridische kwalificatie uitsluit.

Zowel uit dit art. 331 als uit de cassatierechtspraak (Cass. 23 december 2002, *JTT* 2003, 271; Cass. 28 april 2003, *JTT* 2003, 261; Cass. 8 december 2003, *JTT* 2004, 122; Cass. 1 december 2008, *JTT* 2009, 372; Cass. 23 maart 2009, *JTT* 2009, 370; Cass. 25 mei 2009, *JTT* 2009, 369; Cass. 23 mei 2011, *JTT* 2011, 392; Cass. 10 juni 2013, *JTT* 2013, 320), vloeit voort dat partijen vrij het statuut bepalen waaronder zij hun activiteit uitoefenen en hun betrekkingen regelen.

Het gekozen statuut (zelfstandige of werknemer) dringt zich op in de situatie waarbij de wil van partijen niet wordt tegengesproken door de uitvoeringsmodaliteiten van de geleverde arbeid.

Volgens art. 332 Arbeidsrelatiewet kan de door partijen gekozen kwalificatie alleen terzijde geschoven worden indien de uitoefening van de arbeidsrelatie *voldoende elementen* naar voor brengt die onverenigbaar zijn met de kwalificatie die door de partijen aan de arbeidsrelatie wordt gegeven. Of er *voldoende elementen* zijn, wordt beoordeeld op basis van de algemene criteria zoals die gedefinieerd worden in art. 333 Arbeidsrelatiewet (en desgevallend op basis van de specifieke criteria van juridische of socio-economische aard, doch deze zijn in dit dossier niet aan de orde).

Art. 333 §1 Arbeidsrelatiewet bepaalt 4 algemene criteria die het mogelijk maken het bestaan of de afwezigheid van een gezagsband te beoordelen:

- (1) de wil der partijen zoals die in hun overeenkomst werd uitgedrukt, voor zover deze laatste overeenkomstig de bepalingen van art. 331 wordt uitgevoerd;
- (2) de vrijheid van organisatie van de werktijd;
- (3) de vrijheid van organisatie van het werk;
- (4) de mogelijkheid om hiërarchische controle uit te oefenen.

Overeenkomstig art. 333 §2 Arbeidsrelatiewet kunnen de verplichtingen die inherent zijn aan de uitoefening van een beroep en die door of krachtens een wet zijn opgelegd niet in overweging genomen worden om de aard van de arbeidsrelatie te beoordelen.

Daarenboven zijn overeenkomstig art. 333 §3 Arbeidsrelatiewet de volgende elementen op zichzelf genomen niet bij machte om de arbeidsrelatie adequaat te kwalificeren:

- a) de titel van de overeenkomst;
- b) de inschrijving bij een instelling van sociale zekerheid;
- c) de inschrijving bij de Kruispuntbank voor Ondernemingen;
- d) de inschrijving bij de administratie van de BTW;
- e) de wijze waarop de inkomsten bij de fiscale administratie worden aangegeven.

Naast deze 4 algemene criteria (opgenomen in “Hoofdstuk IV De algemene criteria”) werd met de wet van 25 augustus 2012 een “vermoeden betreffende de aard van arbeidsrelatie”

(opgenomen in “Hoofdstuk V/1) toegevoegd aan de Arbeidsrelatiewet. Hiermee werden voor 4 sectoren specifieke criteria ingevoerd. Eén van deze sectoren is de bouwsector (“werk in onroerende staat” cf. art. 20 §2 KB nr. 1 van 29 december 1992, art. 337/1 §1, 1° Arbeidsrelatiewet). De arbeidsrelaties die bestaan in het raam van deze 4 sectoren worden weerlegbaar vermoed een arbeidsovereenkomst te zijn wanneer uit de analyse van de arbeidsrelatie blijkt dat meer dan de helft van een vastgelegde lijst van criteria zijn vervuld (art. 337/2 §1 Arbeidsrelatiewet). Art. 337/2 §3 Arbeidsrelatiewet geeft de Koning de mogelijkheid om voor bepaalde sectoren zelf specifieke criteria te bepalen die de specifieke criteria die opgenomen zijn in art. 337/2 §1 Arbeidsrelatiewet vervangen of aanvullen. Dit gebeurde voor de bouwsector met het KB van 7 juni 2013 (BS 25 juni 2013, inwerkingtreding 5 juli 2013). Via dit KB werden de specifieke criteria die opgenomen zijn in art. 337/2 §1 Arbeidsrelatiewet vervangen door een eigen lijst met specifieke criteria voor de bouwsector. Deze criteria zijn de volgende:

- “a) ontstentenis, in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, van enig financieel of economisch risico, zoals dit onder meer het geval is :*
 - 1° bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of,*
 - 2° bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming, of,*
 - 3° bij ontstentenis van persoonlijke aansprakelijkheid, die geen betrekking heeft op bedrog, een zware fout of een lichte gewoonlijke fout, in voorkomend geval met name beoordeeld in functie van het bestek of van iedere andere verbintenis ten aanzien de gerealiseerde werken;*

- b) ontstentenis, in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming, zoals dit onder meer het geval is inzake de uitgaven, ontvangsten, investeringen of aanwending van de al dan niet eigen middelen van de onderneming;*

- c) ontstentenis, in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, van beslissingsmacht over het aankoop- en prijsbeleid van de onderneming of van vrijheid in het identificeren van mogelijke klanten, het onderhandelen of het afsluiten van contracten;*

- d) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door diegene die de werkzaamheden uitvoert. Voor de toepassing van dit criterium mag geen rekening gehouden worden met vaste voorschotten om materiaal en grondstoffen aan te kopen;*

- e) het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen werk personeel aan te werven of zich te laten vervangen;*

- f) *het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen of van zijn medecontractant, zoals met name het geval is wanneer geen gebruik wordt gemaakt van bepaalde zichtbare elementen die kenmerkend zijn voor de onderneming, zoals logo's, belettering op voertuigen, uithangborden of publicitaire slogans;*
- g) *werken hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één medecontractant;*
- h) *werken in ruimtes die zich buiten de werf bevinden of met materiaal waarvan men geen eigenaar of huurder is, zoals met name het geval is wanneer gewerkt wordt in ruimtes die aangewend worden als opslag- of werkplaats, of met voertuigen, materieel of gereedschap waarvan de uitvoerder van de werken geen eigenaar is, die hij niet heeft geleased of die hem door de medecontractant werden ter beschikking gesteld;*
- i) *niet onafhankelijk werken ten overstaan van de werkploegen van de medecontractant of van de onderneming waarin de uitvoerder van de werken de hoedanigheid van werkende vennoot heeft.”*

Wanneer uit de analyse van de arbeidsrelatie die bestaat in het raam van de uitoefening van activiteiten in de bouwsector blijkt dat meer dan de helft van deze criteria zijn vervuld, wordt de arbeidsrelatie weerlegbaar vermoed een arbeidsovereenkomst te zijn.

V.3

Het is niet betwist dat RGE Construct ressorteert onder het toepassingsgebied van het KB van 7 juni 2013 (zie art. 1 van dit KB), te weten de uitoefening van werken in onroerende staat zoals bepaald in de BTW-reglementering (artikel 20, § 2 KB nr. 1 van 29 december 1992). De appellanten geven in hun verzoekschrift hoger beroep ten andere uitdrukkelijk aan dat zij behoren tot de bouwsector: *“Appellante is gespecialiseerd is op het gebied van bouw”*.

Bijgevolg moet worden nagegaan in welke mate voor de arbeidsrelatie tussen RGE Construct en de heer R M P de specifieke criteria die zijn opgelijst in dit KB van 7 juni 2013 al dan niet vervuld zijn.

Hierna overloopt het arbeidshof één voor één de negen afzonderlijke criteria:

- a) *Gebrek aan financieel of economisch risico*

Uit de verklaring van de heer R M P blijkt dat hij geen enkele substantiële investering met eigen middelen in de onderneming heeft verricht. Hij zou aandelen in de vennootschap bezeten hebben, doch verklaarde uitdrukkelijk: *“Ik weet niet hoeveel*

aandelen ik heb in de vennootschap, ik heb nooit iets betaald of ontvangen.” Verder verklaarde hij ook: “Ik heb niet geïnvesteerd in de firma”.

De heer Da C B verklaarde tijdens zijn verhoor op 17 november 2021: *“De aandelen van de vennoten werden niet betaald. [...] Bij de oprichting van de firma heb ik tussen de 5000 en 7500 euro betaald voor de oprichting van de firma. Ik ben de enige die geld heeft geïnvesteerd in de firma. De vennoten betalen dus niet voor de aandelen.”*

De heer R M P droeg aldus geen financieel of economisch risico.

Dit criterium is vervuld.

b) Gebrek aan verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming

Uit de verklaring van de heer R M P blijkt dat hij geen verantwoordelijkheid en beslissingsmacht had aangaande de financiële middelen van de onderneming. Hij verklaarde uitdrukkelijk dat hij geen volmacht op de rekening van de onderneming had.

Ook de heer Da C B verklaarde dat de heer R M P geen bankkaart had (volgens hem omdat de heer R M P een drankprobleem had). Verder verklaarde hij ook dat de volmacht op de rekening van de firma op zijn naam staat.

De heer R M P had dus geen verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming.

Dit criterium is vervuld.

c) Gebrek aan beslissingsmacht over het aankoop- en prijsbeleid van de onderneming of gebrek aan vrijheid in het identificeren van mogelijke klanten, het onderhandelen of het afsluiten van contracten

Uit de verklaring van de heer R M P blijkt dat hij geen beslissingsmacht had over het aankoop- en prijsbeleid van de onderneming. Hij droeg geen enkele verantwoordelijkheid in het identificeren van mogelijke klanten, het onderhandelen of afsluiten van contracten: *“Luis [nota van het arbeidshof: dit is de heer Da C B] gaat eerst naar het werk kijken, hij neemt het werk aan en hij gaat samen met ons naar het werk en legt uit wat we moeten doen. Luis zoekt de klanten, ik ken geen andere talen dan het Portugees. Ik kan geen klanten aanbrenge. Ik heb geen zicht op de prijsbepaling voor het werk dat wij uitvoeren.”*

Ook de heer Da C B bevestigde tijdens zijn verhoor dat hij degene is die de nieuwe werven/klanten zoekt (*“Nieuwe werven/klanten worden gezocht door mezelf.”*) Hij voegde hier weliswaar nog aan toe dat wanneer de andere vennoten weet hebben van een andere werf dat zij dit voorstellen en dat er dan samen beslist wordt. Gezien de heer R M P enkel Portugees spreekt, lijkt het echter weinig aannemelijk dat hij op eenvoudige wijze weet zou kunnen hebben van andere werven.

De heer R M P heeft dus geen beslissingsmacht over het aankoop- en prijsbeleid van de onderneming en geen vrijheid in het identificeren van mogelijke klanten, het onderhandelen of het afsluiten van contracten.

Dit criterium is vervuld.

- d) *De garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door diegene die de werkzaamheden uitvoert*

De heer R M P verklaarde: *“[...] mijn loon bedraagt 1400€ per maand, dit werd niet onderhandeld, het bedrijf wou dit mij betalen.”* Verder verklaarde hij ook: *“Ik heb voor de periode dat ik ziek was, 14 dagen, niets ontvangen. Tijdens de vakanties ontvang ik ook niets.”* En nog verder: *“Ik krijg 1.400 € per maand, ik moet nu ook een deel van de sociale bijdrage mee betalen, we waren initieel afgesproken dat het bedrijf dit zou doen, maar nu moet ik dit ook betalen. Ik verdien niets meer als ik meer werk. Als ik minder werk (vb. als ik ziek ben), dan verdien ik wel minder.”*

Uit de verklaring die werd afgelegd, blijkt dat de vergoeding die de heer R M P ontvangt afhankelijk is van de gewerkte uren en dat dit van maand tot maand kan verschillen.

Dit criterium is niet vervuld.

- e) *Het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen werk personeel aan te werven of zich te laten vervangen*

De heer R M P verklaarde dienaangaande het volgende: *“Ik kan mij niet laten vervangen. Ik kan ook geen personeel aanwerven, dit is enkel de baas die dit beslist. Enkel Luis geeft ons instructies.”*

Dit criterium is vervuld.

- f) *Het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen of van zijn medecontractant*

De heer R M P werkte in de betwiste periode enkel voor RGE Construct en profileerde zich niet als onderneming ten opzichte van derden.

Dit criterium is vervuld.

g) Werken hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één medecontractant

De heer R M P werkte in de betwiste periode enkel voor RGE Construct. Uit de verhoren blijkt dat hij daar een voltijds uurrooster had. De heer R M P verklaarde uitdrukkelijk: *“Ik ben van 8.30 tot 17.00u op de werf, afhankelijk van het verkeer en de plaats van de werf. Ik heb een middagpauze van 30 min. en 10 min in de voormiddag. Ik werk niet op zaterdag of zondag. Het uurrooster werd bepaald door Luis.”* Dit is in lijn met wat de heer Da C B verklaarde: *“Er wordt tussen de 8 à 9 uren per dag gewerkt. Wij werken enkel van maandag tot vrijdag.”*

Dit criterium is vervuld.

h) Werken in ruimtes die zich buiten de werf bevinden of met materiaal waarvan men geen eigenaar of huurder is, zoals met name het geval is wanneer gewerkt wordt in ruimtes die aangewend worden als opslag- of werkplaats, of met voertuigen, materieel of gereedschap waarvan de uitvoerder van de werken geen eigenaar is, die hij niet heeft geleased of die hem door de medecontractant werden ter beschikking gesteld

Uit de verklaring van de heer R M P blijkt dat hij enkel werkte met materieel waarvan hij geen eigenaar was en dat hem ter beschikking werd gesteld door RGE Construct of door de opdrachtgever/klant van RGE Construct. Hij werd naar de werven gebracht met een wagen die eigendom is van RGE Construct.

Ook de heer Da C B verklaarde dat het werkmateriaal de eigendom is van de klant en dat RGE Construct enkel de stellingen/trappen meeheeft en het gereedschap om het materiaal van de klant te plaatsen. De heer Da C B bevestigde tevens dat de wagens de eigendom zijn van de firma.

Dit criterium is vervuld.

i) Niet onafhankelijk werken ten overstaan van de werkploegen van de medecontractant of van de onderneming waarin de uitvoerder van de werken de hoedanigheid van werkende vennoot heeft

Hieromtrent wordt niets vermeld in de verhoren van de heer R M P en de heer Da C B.

Dit criterium is niet vervuld.

Uit de bovenstaande analyse blijkt dat 7 van de 9 criteria vervuld zijn, dit is meer dan de helft. Aldus wordt in toepassing van art. 337/2 §1 Arbeidsrelatiewet de arbeidsrelatie tussen de heer R M P enerzijds en RGE Construct anderzijds, vermoed een arbeidsovereenkomst te zijn.

Niettemin hebben RGE Construct en de heren Da C B en De S L R de mogelijkheid om dit vermoeden te weerleggen en aan te tonen dat er in realiteit in de uitoefening van de arbeidsrelatie toch sprake was van een zelfstandige samenwerking.

Zij voeren evenwel geen enkel nuttig argument aan om dit vermoeden te weerleggen. De enige argumenten die in het verzoekschrift hoger beroep opgelijst worden, te weten:

- “1. Appellante is gespecialiseerd is op het gebied van bouw;*
 - 2. Appellante betwist de sociale zekerheidsbijdragen;*
 - 3. Dat het nooit werknemers in loondienst heeft gehad;*
 - 4. Dat de RSZ niet aantoont dat deze bijdragen verschuldigd zouden zijn;*
 - 5. Dat in andere, de sociale bijdrage van 2017, zou worden beïnvloed door verjaring”*
- volstaan evident niet om het vermoeden te weerleggen, nu deze op geen enkele wijze een inhoudelijk antwoord bieden op het vermoeden dat er een arbeidsovereenkomst bestond tussen RGE Construct en de heer R M P.

Aldus moet besloten worden dat RGE Construct en de heren Da C B en De S L R er niet in slagen om het vermoeden van het bestaan van een arbeidsovereenkomst tussen RGE Construct en de heer R M P te weerleggen.

V.4

Daarenboven, ook wanneer men de samenwerking tussen de heer R M P en RGE Construct toetst aan de 4 algemene criteria, leert de analyse hiervan dat deze eveneens wijzen op het bestaan van een arbeidsovereenkomst:

1) Wil van de partijen zoals uitgedrukt in de overeenkomst

De wil van partijen zoals deze in de overeenkomst wordt uitgedrukt, primeert, op voorwaarde dat de wil van de partijen overeenstemt met de feitelijke uitvoering.

In voorliggende zaak kan het arbeidshof geen wil ontwaren van een samenwerking op zelfstandige basis. De kwalificatie die partijen aan hun overeenkomst hebben gegeven (er wordt trouwens geen schriftelijke overeenkomst voorgelegd), stemt in ieder geval niet overeen met de feitelijke uitvoering.

Alles wijst erop dat de tewerkstelling in het kader van het zelfstandigenstatuut geen vrije keuze is geweest van de heer R M P. Hij verklaarde: *“Ik kende het statuut van werkend*

vennoot niet, maar aangezien het de enige manier was om hier aan werk te geraken, heb ik dit gekozen. Het werd mij eigenlijk opgelegd [...].” Dit wordt bevestigd door de verklaring van de heer Da C B: “Als er iemand nieuw binnen de firma komt is er enkel de mogelijkheid om te werken als vennoot.”

Het arbeidshof acht het bewezen dat de tewerkstelling van de heer R M P in het kader van het zelfstandigenstatuut niet het resultaat was van een vrije keuze, waardoor geen voorrang kan worden gegeven aan de kwalificatie die partijen aan hun overeenkomst hebben gegeven.

2) Vrijheid van organisatie van de werktijd

De vrijheid van organisatie van de werktijd betreft het al dan niet bestaan van de onafhankelijkheid qua tijdsbesteding binnen de periode waarin arbeid moet worden verricht of het werk ter beschikking dient te staan, het al dan niet vrij kunnen bepalen van verlof- of vakantiedagen, de verplichting afwezigheden te verantwoorden, te prikken of te verwittigen in geval van afwezigheid (*Parl. St. Kamer 2006-07, DOC 51 2773/001, 216*).

Uit de verklaring van de heer R M P blijkt dat zijn werkrooster bepaald werd door de heer Da C B: *“Ik ben van 8.30 tot 17.00u op de werf, afhankelijk van het verkeer en de plaats van de werf. Ik heb een middagpauze van 30 min. en 10 min in de voormiddag. Ik werk niet op zaterdag of zondag. Het uurrooster werd bepaald door Luis.”*

3) Vrijheid van organisatie van het werk

De vrijheid in de organisatie van werk impliceert dat de uitvoerder in staat is om zonder precieze instructies van de opdrachtgever aangaande de organisatie van het werk zijn taak uit te voeren, het bestaan of afwezigheid van precieze onderrichtingen en de beslissingen van een hiërarchisch meerdere (*Parl. St. Kamer 2006-07, DOC 51 2773/001, 217*).

De heer R M P verklaarde: *“Luis zegt welke verf waar moet aangebracht worden en welk materiaal waar. Ik heb daar geen inbreng in.”*

4) De mogelijkheid om hiërarchische controle uit te oefenen

De heer R M P verklaarde: *“Luis komt regelmatig naar het werk, maar niet alle dagen. Als er iets verkeerd gedaan is, moet ik dit opnieuw doen binnen mijn uren.”*

Het arbeidshof kan niet anders dan vaststellen dat RGE Construct en de heren Da C B en De S L er niet in slagen het vermoeden van het bestaan van een arbeidsovereenkomst te weerleggen. Ook op basis van de algemene criteria is er immers in deze zaak sprake van een arbeidsovereenkomst.

V.5

Volgens artikel 1, § 1 van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (hierna “RSZ-wet”) is de sociale zekerheidsregeling voor werknemers van toepassing op de werknemers en de werkgevers die door een arbeidsovereenkomst zijn verbonden.

De RSZ maakt uit dien hoofde concreet aanspraak op sociale zekerheidsbijdragen voor de periode van het 4de kwartaal 2016 tot en met het 2de kwartaal 2018.

RGE Construct en de heren Da C B en De S L voeren in hun verzoekschrift hoger beroep summier aan dat de vordering van de RSZ verjaard is.

De RSZ voert in conclusie evenwel aan dat toepassing gemaakt moet worden van een verjaringstermijn van 7 jaar.

Art. 42, eerste lid RSZ-wet bepaalt het volgende:

*“De schuldvorderingen van de Rijksdienst voor sociale zekerheid op de werkgevers die onder deze wet vallen en de personen bedoeld bij artikelen 30bis en 30ter **verjaren na drie jaar vanaf de dag van de opeisbaarheid van de bedoelde schuldvorderingen. In afwijking van deze regel wordt de verjaringstermijn verlengd tot zeven jaar** indien de schuldvorderingen van voormelde Rijksdienst **het gevolg zijn van ambtshalve regularisaties na de vaststelling, bij de werkgever, van bedrieglijke handelingen of valse of opzettelijk onvolledige aangiften.**”* (onderlijning en nadruk door de rechtbank)

De schuldvorderingen van de RSZ op de werkgever verjaren dus in principe na 3 jaar, maar de verjaringstermijn wordt verlengd tot 7 jaar indien de schuldvordering van de RSZ het gevolg is van ambtshalve regularisaties na de vaststelling bij de werkgever, van bedrieglijke handelingen of valse of opzettelijk onvolledige aangiften.

De vraag die moet beantwoord worden is of de RSZ zich terecht beroept op de verlenging van de normale verjaringstermijn van 3 jaar naar 7 jaar.

Om toepassing te kunnen maken van deze verlenging is volgens art. 42, eerste lid RSZ-wet het volgende vereist: (1) de vaststelling (2) van bedrieglijke handelingen of valse of opzettelijk onvolledige aangiften (3) bij de werkgever. Wat precies begrepen moet worden onder “*bedrieglijke handelingen of valse of opzettelijk onvolledige aangiften*” wordt door de RSZ-wet niet nader gepreciseerd. Ook de voorbereidende werken bevatten geen verdere toelichting. Het bestaan van bedrieglijke handelingen kan volgens de rechtbank alleszins niet worden afgeleid uit de loutere overweging dat de (beweerde) werkgever zich op de hoogte had kunnen stellen over zijn verplichtingen of hiervan op de hoogte had moeten zijn. Ook het louter niet opstellen van een aangifte, hoewel dit wel vereist wordt door de

toepasselijke wetgeving, vormt op zich geen bedrieglijke handeling of een valse of opzettelijk onvolledige aangifte. Degene die zich beroept op de verlenging van de verjaringstermijn naar 7 jaar, de RSZ dus, moet een bedrieglijk of kwaadwillig opzet bewijzen.

In deze is het arbeidshof het met de RSZ eens dat er effectief sprake is van bedrieglijke handelingen of valse of opzettelijk onvolledige aangifte. Wie bij RGE Construct aan de slag wilde gaan, werd gedwongen in een statuut van schijnzelfstandige waarbij geen enkele inspraak mogelijk was en de betrokkene zo veel als mogelijk in het duister gelaten werd omtrent de precieze aard van de samenwerking. Wanneer de heer R M P vroeg om een kopie van documenten of verdere informatie werd de heer Da C B boos en kreeg hij de gevraagde informatie niet (*“Ik heb mijn volmacht getekend, samen met mijn contract, ik weet niet waarvoor de volmacht dient. Dit is de normale gang van zaken in België, ik wou hiervan een kopij, maar ik heb dit nooit gekregen, soms werd Luis kwaad als ik ernaar vroeg. [...] Luis is slecht gezind omdat ik telkens vraag naar de bewijs van betaling aan de kas voor zelfstandigen. Ik betaal aan Luis maandelijks de helft van het bedrag, maar ik weet niet of Luis dit heeft doorgestort of de rest heeft bijbetaald.”*)

De RSZ beroept zich in dit dossier dus terecht op een verlenging van de normale verjaringstermijn van 3 jaar tot 7 jaar.

Concreet betekent dit voor dit dossier het volgende:

De verjaringstermijn voor wat het 4de kwartaal 2016 betreft (zijnde het eerste kwartaal waarop de RSZ aanspraak maakt), is beginnen lopen op 1 februari 2017. Dit blijkt uit art. 23 §2 RSZ-wet en art. 34 van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (hierna RSZ-KB). Met toepassing van de 7-jarige verjaringstermijn zou dit kwartaal dus maar ten vroegste verjaren op 1 februari 2024.

De verjaringstermijn voor wat betreft het 2de kwartaal 2018 (zijnde het laatste kwartaal waarop de RSZ aanspraak maakt), is beginnen lopen op 1 augustus 2018 (zie hierboven aangehaalde bepalingen). Met toepassing van de 7-jarige verjaringstermijn zou dit kwartaal dus maar ten vroegste verjaren op 1 augustus 2025.

Dit betekent dat op 23 en 27 december 2022, zijnde de data waarop de RSZ overging tot dagvaarding, nog geen enkele van de gevorderde kwartalen verjaard was.

RGE Construct en de heren Da C B en De S L beroepen zich dus ten onrechte op de verjaring.

V.6

De beslissing van de RSZ van 14 september 2022 tot ambtshalve inschrijving van RGE Construct en tot aangifte van de prestaties en lonen van de heer R M P voor de periode van

het 4de kwartaal 2016 tot en met het 2de kwartaal 2018, op grond van art. 22 RSZ-wet, is terecht genomen en moet worden bekrachtigd.

Er wordt geen cijfermatige betwisting gevoerd omtrent de door de RSZ ingevolge deze beslissing gevorderde bedragen en intresten. De door de RSZ gevorderde bedragen en intresten komen derhalve correct voor.

Het hoger beroep is ongegrond.

Het vonnis van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel van 10 februari 2023 moet worden bevestigd.

VI. Kosten van het geding in graad van beroep

Wat de kosten van het geding betreft, moet vastgesteld worden dat dit geschil geen betrekking heeft op een vordering van RGE Construct en de heren Da C B en De S L als sociaal verzekerde of gerechtigde zoals bedoeld in art. 1017, 2de lid Ger.W. maar op een vordering als bijdrageplichtige werkgever. Bijgevolg gelden de regels van art. 1017, 1ste lid Ger.W. Dit betekent dat RGE Construct en de heren Da C B en De S L als in het ongelijk gestelde partij in de kosten van het geding in graad van beroep moeten worden verwezen.

De rechter dient met toepassing van de bepalingen van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding het correcte basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding te bepalen. De rechter die zulks doet, miskent daarbij niet het algemeen rechtsbeginsel houdende de autonomie van de procespartijen in het civiele geding en evenmin het algemeen rechtsbeginsel tot eerbiediging van het recht van verdediging (zie en vgl. Cass. 3 maart 2023, AR nr. C.22.0258.N, RW 2022-23, 1473; Cass. 13 januari 2023, C.22.0158.N, <https://juportal.be>). Voor een vordering zoals aan de orde in het huidige geschil, nl. een in geld waardeerbare vordering in de schijf van 20.000,01 euro tot 40.000,00 euro, bedraagt het basisbedrag van de rechtsplegingsvergoeding actueel 3.000,00 euro.

VII. De beslissing van het arbeidshof

Het hoger beroep van RGE Construct en de heren Da C B en De S L is ongegrond.

Het vonnis van de Nederlandstalige arbeidsrechtbank Brussel van 10 februari 2023 wordt integraal bevestigd.

RGE Construct en de heren Da C B en De S L worden solidair en in solidum veroordeeld tot betaling van de kosten van het geding in graad van beroep, en deze kosten worden als volgt vereffend door het hof:

- 3.000,00 euro rechtsplegingsvergoeding hoger beroep die toekomt aan de RSZ;
- 24,00 euro bijdrage die toekomt aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand.

Dit arrest wordt gewezen en ondertekend door:

A G, raadsheer

J D, raadsheer in sociale zaken, werkgever

E D, raadsheer in sociale zaken, werknemer-bediende

Bijgestaan door I M, griffier

I M

E D

A G

De heer J D, raadsheer in sociale zaken, werkgever, die bij de debatten aanwezig was en aan de beraadslaging heeft deelgenomen, verkeert in de onmogelijkheid om het arrest te ondertekenen.

Overeenkomstig artikel 785 Ger.W. wordt het arrest ondertekend door A G, raadsheer in het arbeidshof en E D, raadsheer in sociale zaken als werknemer-bediende en I M, griffier.

I M

en uitgesproken op de openbare zitting van 14 maart 2024 van de 7de kamer van het arbeidshof Brussel waar aanwezig waren:

A G, raadsheer

I M, griffier

I M

A G

